

EVROPSKO
RAČUNSKO
SODIŠČE

SL

Govor

Luxembourg, 10. oktobra 2019

Govor Klause-Heinerja Lehneja, predsednika Evropskega računskega sodišča

**Predstavitev letnega poročila Evropskega računskega sodišča za leto 2018 Svetu
za ekonomske in finančne zadeve (ECOFIN)**

Luxembourg, 10. oktobra 2019

Velja govorjena
beseda.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Spoštovani gospod predsednik,

spoštovane ministrice in ministri,

gospe in gospodje,

kot predsednik Evropskega računskega sodišča bi se vam rad zahvalil, da ste si vzeli čas za letno poročilo Sodišča za leto 2018, v katerem vam Sodišče predstavlja oceno stanja finančnega poslovanja Evropske unije.

Sodišče je revidiralo konsolidirani zaključni račun EU za leto 2018, ki je po mnenju Sodišča resničen in pošten prikaz finančnega položaja EU.

Za prihodke v proračun EU Sodišče ni odkrilo pomembne stopnje napake, zato je za prihodkovno stran proračuna EU znova dalo mnenje brez pridržka o pravilnosti.

Za odhodkovno stran je, kot že pretekli dve leti, dalo mnenje s pridržkom o pravilnosti plačil. Z drugimi besedami, napake, ki jih je Sodišče odkrilo, niso bile vseobsegajoče, zato niso privedle do netočne predstavitve dejanskega finančnega položaja EU.

To je ena ključnih ugotovitev naših revizij, saj potrjuje, da se je finančno poslovanje EU v zadnjih nekaj letih stalno izboljševalo. Je spodbuden znak za to, da so tako Komisija kot tudi države članice ohranile napredek, ki ga je Sodišče ugotovilo v prejšnjih dveh letih.

Mnenje s pridržkom pomeni „ja, ampak ...“. *Ja*, plačila so bila večinoma pravilna, *ampak* še vedno obstajajo problemi.

Sodišče za odhodke – in to je tradicionalen poudarek izjave Sodišča o zanesljivosti – stopnjo napake ocenjuje na 2,6 %¹. To pomeni, da po oceni Sodišča 2,6 % plačil ne bi smelo biti izvršenih, ker niso bila porabljena v skladu s pravili EU. Stopnja napake, višja od 2 %, šteje za pomembno.

Ampak, in to poudarjam vedno znova, to ne pomeni, da je bilo 2,6 % plačil iz proračuna EU potratnih. Tudi če za neko plačilo pravila niso bila upoštevana, je ta odhodek v konkretnem primeru morda vseeno dosegel svoj namen.

Pri predstavitvi te splošne ocene je treba poudariti, da pomemben del odhodkov, ki jih je Sodišče revidiralo, ni imel pomembne stopnje napake. Toda iz te splošne ocene ni razvidno pomembno razlikovanje: način izplačevanja sredstev EU močno vpliva na tveganje napake. To bi vam lahko koristilo pri zasnovi prihodnje zakonodaje.

¹ Spodnja meja napake: 1,8 %, ocenjena stopnja napake: 2,6 %, zgornja meja napake: 3,4 %. Letno poročilo, poglavje 1.15.

Sodišče je stopnjo napake za odhodke, za katere veljajo kompleksna pravila, ocenilo na 4,5 %, kar je relativno visoko. Taki odhodki pomenijo približno polovico proračuna EU². Večinoma so to plačila, ki temeljijo na povračilih, za katere morajo upravičenci predložiti zahteve za povračilo nastalih upravičenih stroškov, in sicer npr. za raziskovalne projekte ali projekte na področju regionalnega razvoja in razvoja podeželja.

Tveganje napake pa je nižje pri odhodkih, za katere veljajo enostavnejša pravila. To so večinoma plačila na podlagi pravic. Ta plačila, npr. neposredna pomoč za kmete ali študijske štipendije, upravičenci prejmejo, če izpolnjujejo nekatere pogoje.

Gospo in gospodje,

med svojimi obiski evropskih glavnih mest sem že imel priložnost, da sem nekatere med vami osebno seznanil s spremembo pristopa Sodišča, ki je del njegove večletne strategije. Od vas sem dobil samo pozitivne povratne informacije in podporo, za kar se vam zahvaljujem.

Sodišče želi svojo izjavo o zanesljivosti pripravljati na podlagi pristopa potrjevanja, kar pomeni, da namerava v prihodnosti pregledovati delo drugih, zlasti Komisije, ki poleg lastnih pregledov uporablja tudi preglede, izvedene na nacionalni ravni v okviru deljenega upravljanja. Tako bi lahko nehali izvajati čedalje zahtevnejše revizije, kadar so jih izvedli že drugi.

Sodišče torej želi uporabiti delo, ki so ga opravili že drugi, če so rezultati zanesljivi. V letnem poročilu boste videli, da je Sodišče pogosto kritično do mnogih pregledov, ki jih izvedejo države članice in Komisija (pri revidiranju odhodkov na področju kohezije na nacionalni ravni npr. sodeluje približno 126 različnih organov). Zato je pogosto težko uporabiti rezultate tega dela in se še bolj zanašati nanje. Poleg tega je treba priznati, da si Komisija znatno prizadeva za dodatno izboljšanje dela različnih nacionalnih organov.

Sodišče zato še naprej sodeluje s Komisijo, da bi vzpostavila pogoje, ki so potrebni za prehod na pristop potrjevanja. Ob tej priložnosti bi se rad zahvalil komisarju Oettingerju za njegovo podporo, veselim pa se tudi sodelovanja z njegovim naslednikom.

Zdaj pa bi se rad posvetil različnim področjem in poudaril ključne ugotovitve Sodišča.

Za razdelek večletnega finančnega okvira Konkurenčnost je Sodišče našlo bistveno manj napak kot lani (2 %). Neupravičeni stroški dela so še vedno glavni vir napak na področju raziskav.

Na področju ekonomske in socialne kohezije je Sodišče ocenilo stopnjo napake na 5 %. Število odkritih napak in njihov učinek kažeta, da še naprej obstajajo slabosti v zvezi s pravilnostjo odhodkov, ki jih prijavijo nacionalni organi

² 50,6 %.

upravljanja. Neupravičeni odhodki za projekte so bili ključni problem, ki so ga nekatere države še povečale, saj so poleg že tako kompleksnih pogojev EU uvedle dodatne nacionalne pogoje (čezmernost).

Sodišče je za področje naravnih virov ocenilo, da stopnja napake znaša 2,4 %, kar je kombinacija neupravičenih prijavljenih stroškov, netočnih informacij o površinah ali živalih, problemov pri javnem naročanju in administrativnih napak. Neposredna plačila kot celota pa so bila brez pomembnih napak. To je dobra novica.

Sodišče je na področju varnosti in državljanstva poudarilo pomanjkljivosti pri uporabi pravil javnega naročanja, pa tudi sistemske slabosti v državah članicah v zvezi s Skladom za azil in migracije ter Skladom za notranjo varnost.

Gospo in gospodje,

revizijsko delo Sodišča, ki sem vam ga predstavil danes, dokazuje, da EU kljub temu, da je nerešenih še veliko problemov, konsistentno že tretje leto zapored izpolnjuje visoke standarde odgovornosti in transparentnosti pri porabi javnih sredstev.

Toda zaradi vse večjih izzivov, s katerimi se srečuje Unija, katere proračun znaša le približno 1 % bruto nacionalnega dohodka, ki so ga ustvarile vse države članice skupaj, je nujno, da je poraba EU ne samo zakonita in pravilna, ampak tudi da dosega rezultate. Zato bo Evropsko računsko sodišče v prihodnosti še več pozornosti namenjalo prav temu.

Sodišče se osredotoča na evropsko dodano vrednost. Vsak euro, ki se porabi na evropski ravni, bi moral zagotoviti dodano vrednost, ki ne bi bila dosežena, če bi se porabil na nacionalni ali regionalni ravni.

Prosim vas, da Sodišče pri tem podpirate s svojimi zamislimi in predlogi za njegovo prihodnje delo.

Na koncu bi se rad zahvalil za finsko predsedovanje Svetu. Sodelovanje Sodišča z vami je bilo odlično in po mojem mnenju tudi vzajemno koristno. Upam, da se bo odlično sodelovanje nadaljevalo tudi prihodnje leto s hrvaškim predsedovanjem Svetu, in se tega sodelovanja veselim.

Hvala za vašo pozornost. Z veseljem bom odgovoril na morebitna vprašanja ali pripombe.